

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknpte natuurtoets Boeijengastrjitte 34 Gauw

projectnummer: P000474

Onderwerp: Beknpte natuurtoets Boeijengastrjitte 34 Gauw

Datum: 15-03-2022

Inleiding

KADER

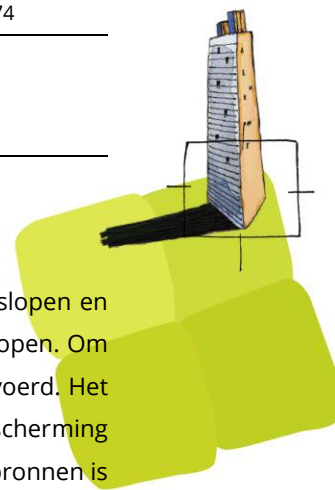
De initiatiefnemer is van plan om drie (opslag)loodsen op Boeijengastrjitte 34 in Gauw te slopen en hier drie nieuwbouwwoningen te bouwen. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de natuurtoets op 9 maart 2022 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: onbewolkt, droog, circa 5°C en geen wind.

PROJECTGEBIED EN PLANNEN

Het projectgebied ligt aan de Boeijengastrjitte 34 in Gauw (figuur 1). Het wordt begrensd door de waltergang Kipfeart in het zuidwesten, agrarisch gebied in het westen, woonpercelen in het noorden en zuiden en de Boeijengastrjitte in het oosten. Het projectgebied is grotendeels verhard, afgezien van een klein grasveld in het zuidelijk deel van het projectgebied. Op de grens met het noordelijke woonerf staat een gedeelde haag. Langs de westelijke grens van het grasveld groeit een conifeerhaag en op het grasveld staan vier bomen. In het noordwesten van het projectgebied staan drie elzen. De zuidelijke oever van het projectgebied is beschoeid langs het verharde deel van het projectgebied. De rest van de oever in het projectgebied loopt zacht af en is afwisselend begroeid met riet en bezaaid met afgebroken takken. Aan de noordkant van het projectgebied grenst een beschaduwde sloot. Permanent oppervlaktewater ontbreekt binnen het projectgebied.

De losstaande westelijke loods (nummer 1) is opgetrokken uit golfplaten met een golfplaten zadeldak. Het gebouw in het midden van het projectgebied is opgebouwd uit drie delen. Het noordelijke deel (nummer 2) is opgetrokken uit (bak)stenen, golfplaten en houten gevelbetimmering onder een golfplaten zadeldak. Het middelste deel (nummer 3) is opgetrokken uit bakstenen en een plat dak met houten boeiboorden. Het zuidelijkste deel (nummer 4) is eveneens opgetrokken uit bakstenen

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

met een golfplaten zadeldak en houten gevelbetimmering. Het meest zuidelijke gebouwtje (nummer 5) is opgebouwd uit bakstenen met een pannenzadeldak en houten boeiboorden.

De plannen bestaan uit de sloop van de huidige bebouwing (nummer 1-5) en kap van enkele bomen. Omdat nog niet bekend is welke bomen worden gekapt, wordt er in dit plan van uitgegaan dat alle bomen worden gekapt. In het projectgebied worden vervolgens drie nieuwe woningen gebouwd met tussen de woningen nieuwe beplanting en parkeerplaatsen. Langs de zuidelijke watergang wordt de oeverbeschoeiing vernieuwd en doorgetrokken over de gehele zuidelijke lengte van het projectgebied. De sloot aan de noordkant van het projectgebied wordt doorgetrokken over de gehele noordwestelijke grens van het projectgebied. De nieuwe sloot komt niet in verbinding te staan met de grotere watergang in het zuidwesten van het projectgebied. Voor de ontwikkelingen wordt verder grond vergraven en vegetatie verwijderd.

Figuur 1. Locatie van het projectgebied (rood). Bron kaartondergrond: ruimtelijkeplannen.nl

Foto's 1-4. Impressie van het projectgebied op 9 maart 2022. Linksboven het aangezicht op de noordelijke bebouwing (nummer 1 – 4) vanaf de watergang in het zuiden. Rechtsboven het aangezicht op de watergang in het zuidwesten vanuit het zuiden. Linksonder het aanzicht op de kleine zuidelijke opslagloods (nummer 5) vanuit het zuiden. Rechtsonder het aanzicht op de huidige beschoeiing in het zuiden van het projectgebied

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF © 08 maart 2022 11:51:41) blijkt dat in de directe omgeving (0 - 1 km) van het projectgebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, kleine watersalamander en grote modderkruiper.

De vegetatie op het grotendeels verharde projectgebied bestaat voornamelijk uit een aantal algemene gras- en plantensoorten. De waargenomen soorten zijn onder meer Engels raaigras, madeliefje en paardenbloem. Deze soorten duiden op een voedselrijke bodem. De oevervegetatie langs de zuidwestelijke watergang wordt gedomineerd door algemeen voorkomende grassoorten en riet. Opgaande beplanting in het projectgebied bestaat uit drie elzen, een es, een plataan, een paardenkastanje en een treurwilg. Verder is er een conifeerhaag aanwezig. Beschermde plantensoorten zijn gezien de terreingesteldheid, de voedselrijkdom en/of door het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving (NDFF) niet op het terrein te verwachten.

Er is een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten bekend uit de directe omgeving van het projectgebied, zoals huismus en kerkuil (NDFF). De dakranden van alle loodsen zijn aan de binnenkant geheel of gedeeltelijk dichtgemaakt met onder andere purschuim (foto 5) en/of gaas (foto 6) en hierdoor niet of weinig toegankelijk voor huismussen. Ruimtes onder het dak van de westelijke (nummer 1) en middelste (nummer 2-4) loods warmen, gezien het materiaal (golfplaten), snel op waardoor het microklimaat niet optimaal is voor huismus om nesten te hebben. Ook zijn tijdens het veldbezoek geen huismussen waargenomen in het projectgebied.

2 De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Desondanks zijn tijdens het veldbezoek in de nok van de westelijke loods (nummer 1) twee oude nesten aangetroffen. Hierdoor kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismus in het projectgebied niet worden uitgesloten.

De loodsen zijn niet toegankelijk voor kerkuil en tijdens het veldbezoek zijn geen braakballen of andere sporen van kerkuil waargenomen. Aanwezigheid van kerkuil in het projectgebied kan daarom worden uitgesloten. In het projectgebied zijn geen nesten waargenomen in de aanwezige bomen, waardoor de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogels als buizerd of sperwer uitgesloten kan worden.

Het grasveld op het terrein vormt hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus. Tijdens het veldbezoek is wilde eend waargenomen op het grasveld en in de watergang aan de zuidwestzijde van het terrein. Deze soort kan in de watergangen langs het projectgebied broeden. De nesten van deze algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Foto's 5 en 6. Links de binnenkant van het pannendak van de zuidelijke loods (nummer 5), dichtgemaakt met purschuim. Rechts de binnenkant van het golfplaten dak van de westelijke loods (nummer 1), dichtgemaakt met gaas

Uit de directe omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis (NDFF). Op de kopse kanten van de middelste en zuidelijke loods zijn de gevelbetimmering (nummer 2 & 4, foto 7) en boeiboorden (nummer 3 & 5, foto 8) niet strak afgetimmerd of beschadigd. Hierdoor kunnen ruimtes aanwezig zijn die geschikt zijn voor vleermuizen om een verblijfplaats in te hebben. In de loodsen zijn verder geen spouwmuuren of besloten ruimtes onder dakpannen aanwezig waar vleermuizen een verblijfplaats kunnen hebben. In de opgaande beplanting in het gebied zijn geen holtes of scheuren aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Het projectgebied kan mogelijk wel onderdeel zijn van het foerageergebied van gewone dwergvleermuis, die rondom bebouwing foerageert. De watergang ten zuidwesten van het projectgebied is mogelijk onderdeel van een vliegroute of foerageergebied voor watervleermuis of meervleermuis. In het projectgebied zijn geen doorgaande structuren aanwezig die kunnen dienen als belangrijke vliegroute voor vleermuizen.

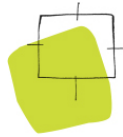

Foto's 7 en 8. Links de gevelbetimmering aan de zuidoostelijke kopse kant van de middelste loods (nummer 4). Rechts de boeiboorden aan de noordelijke kopse kant van de zuidelijke loods (nummer 5)

Uit de directe omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van een aantal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten die voor kunnen komen in het projectgebied, zoals egel en veldmuis (NDFF). Ook steenmarter kan hier voorkomen. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten zijn door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen uit de omgeving niet te verwachten in het projectgebied.

Voor de uit de omgeving bekende amfibieënsoort kleine watersalamander is, door het ontbreken van permanent oppervlakte water binnen het projectgebied, geen geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig (NDFF). Hooguit kunnen enkele exemplaren het projectgebied als landbiotoop gebruiken. De sloot ten noorden van het projectgebied vormt wel geschikt biotoop voor kleine watersalamander en enkele andere algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad en bruine kikker. Voor deze soorten geldt echter in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen uit de omgeving niet te verwachten in het projectgebied.

Grote modderkruiper is uit de directe omgeving bekend (NDFF). Leefgebied van deze beschermde vissensoort bestaat voornamelijk uit ondiepe wateren met veel waterplanten. De diepe, brede watergang op de zuidgrens van het projectgebied vormt hierdoor geen geschikt biotoop voor grote modderkruiper. De sloot ten noorden van het projectgebied sluit aan op een uitgebreid netwerk van slooten waarin grote modderkruiper is waargenomen (NDFF), waardoor grote modderkruiper in de noordelijke sloot niet uitgesloten kan worden. Aanwezigheid van andere niet-vrijgestelde vissensoorten is door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen (NDFF) uit de omgeving niet te verwachten in het projectgebied.

Overige beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen en ongewervelden zijn in de directe omgeving niet bekend (NDFF). Het projectgebied biedt deze soortgroepen ook geen geschikt leefgebied. Gezien dit gegeven kan de aanwezigheid van beschermde reptielen en ongewervelden worden uitgesloten.

TOETSING

Als gevolg van de sloop van de bebouwing in het gebied gaan mogelijk jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus verloren. Nader onderzoek is nodig om te bepalen of huismussen gebruik maken van de bebouwing in het projectgebied. Bij uitvoering van het plan wordt het projectgebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus. Het grotendeels verharde en bebouwde projectgebied vormt hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van deze soort en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief en bovendien hoogwaardiger foerageergebied voor de te verwachten soorten aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van algemene vogelsoorten worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Bij de sloop van de middelste (nummer 2-4) en zuidelijke (nummer 5) loods gaan mogelijk vleermuisverblijfplaatsen verloren. Nader onderzoek is nodig om te bepalen of in de bebouwing verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Het projectgebied zal naar verwachting na de bouw van de nieuwe woningen niet ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die rondom bebouwing foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het projectgebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen treden niet op. De watergang ten zuidwesten van het projectgebied is mogelijk onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen. Negatieve effecten op vleermuizen kunnen worden voorkomen door tijdens de aanleg- en gebruiksfase geen direct kunstlicht op de watergang te laten schijnen.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene grondgebonden zoogdiersoorten en amfibieën worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Bij het uitgraven en doortrekken van de noordelijke sloot kan mogelijk grote modderkruiper worden verstoord of gedood. Nader onderzoek moet uitwijzen of deze soort aan- of afwezig is.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur of EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN en de bijbehorende natuurverbindingen is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (vastgesteld 23-03-2021).

NATUUR BUITEN HET NNN EN WEIDEVOGELLEEFGEBIED

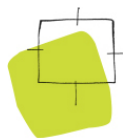
Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied en de bescherming van weidevogelgebieden.

INVENTARISATIE

Het projectgebied ligt op circa 2 km ten oosten van het dichtstbijzijnde, in kader van de Wnb beschermde, Natura 2000-gebied 'Sneekermeeergebied'. Dit is tevens het dichtstbijzijnde NNN-gebied. Het Natura 2000-gebied 'Witte en Zwarte Brekken' ligt op circa 6 km ten zuidwesten van het projectgebied. Ten noorden van het projectgebied ligt 'Natuur buiten het EHS' op circa 500 m afstand. De graslanden op circa 250 m afstand ten zuidoosten van het projectgebied zijn aangewezen als weidevogelkansgebied.

TOETSING

Het projectgebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000-gebied 'Sneekermeeergebied' en 'Witte en Zwarte Brekken'. Hierdoor zijn in potentie effecten alleen mogelijk door externe werking. Het projectgebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied door bebouwing, wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard

van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Eventuele toename van stikstofdepositie als gevolg van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase is op basis van de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering vrijgesteld van vergunningsplicht.

Er kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden tijdens de gebruiksfase. Daarom is een AERIUS-berekening gemaakt waaruit is gebleken dat tijdens de aanleg- en gebruiksfase geen sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden³.

Het plangebied ligt op ruime afstand van het dichtstbijzijnde NNN-gebied (>2 kilometer). Hierdoor gaat met de uitvoering van de plannen dan ook geen NNN verloren en worden de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet aangetast. Negatieve effecten op het NNN kunnen worden uitgesloten. Weidevogelkansgebieden zullen eveneens geen verstoring ondergaan, gezien de inrichting van het tussenliggende gebied met wegen en bebouwing en de aard van het plan.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

In het projectgebied zijn geen beschermde houtopstanden aanwezig. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Fryslân is niet nodig.

Conclusie

Voor dit plan is op 9 maart 2022 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het projectgebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens is een nog onvoldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied verkregen om de toetsing aan de Wnb op te baseren.

Uit de toetsing komt naar voren dat als gevolg van de plannen mogelijk verblijfplaatsen van huismussen en vleermuizen verloren gaan. Nader onderzoek is nodig om de aan- of afwezigheid van huismussen en vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing vast te stellen. Ook komt uit de toetsing naar voren dat als gevolg van de plannen negatieve effecten op modderkruiper niet uitgesloten kunnen worden. Nader onderzoek is nodig om de aan- of afwezigheid van grote modderkruiper in de noordelijke sloot vast te stellen. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt bepaald of een ontheffing voor de Wnb nodig is.

³ BügelHajema adviseurs (04-03-2022). AERIUS-berekening Boeijengastrjitte 34 Gauw.

Nader onderzoek naar huismus vindt plaats tussen 1 april en half mei. Nader onderzoek naar vleurmuizen vindt plaats van half mei t/m half juli en van half augustus tot oktober. Nader onderzoek naar grote modderkruiper vindt tussen maart en oktober plaats.

Verder moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van algemene vogels. Dit betekent dat er bij voorkeur buiten het broedseizoen wordt gewerkt, dus buiten de periode half maart tot half juli.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Een Aeries-berekening heeft uitgewezen dat de stikstofdepositie niet boven de 0.00 mol N/ha/ja uitkomt. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbelid.